

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2013

PUNTE: 80

TYD: 2 uur

Kopiereg voorbehou Blaai om asseblief

Hierdie vraestel bestaan uit 10 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit DRIE afdelings:

AFDELING A:	Opstel	(40)
AFDELING B:	Langer transaksionele teks	(20)
AFDELING C:	Korter teks	(20)

- Beantwoord EEN vraag uit ELKE afdeling.
- 3. Skryf in die taal wat geassesseer word.
- 4. Begin ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.
- 5. BEPLANNING, REDIGERING EN PROEFLEES:
  - Jy moet jou skryfstukke beplan, redigeer en proeflees.
  - Gebruik vir jou beplanning, byvoorbeeld, 'n kopkaart, vloeidiagram, sleutelwoorde, ens.
  - Doen elke keer beplanning VOORDAT jy die finale produk skryf.
  - Dui die beplanning duidelik aan.
  - TREK 'N STREEP DEUR DIE BEPLANNING NADAT JY DIE FINALE PRODUK GESKRYF HET.
- 6. Beplan jou tyd só:

AFDELING A: 60 minute AFDELING B: 30 minute AFDELING C: 30 minute

- 7. Nommer elke skryfstuk soos wat dit in die vraestel genommer is.
- 8. Skryf die vraagnommer en die titel neer.
- 9. Skryf jou eie titel neer as jy oor 'n prent in VRAAG 1.5 skryf.
- 10. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: OPSTEL

Skryf 'n opstel van 200–250 woorde oor EEN van die volgende onderwerpe. Skryf die nommer en die titel van die onderwerp wat jy kies, boaan jou skryfstuk neer.

VRAAG 1

1.1 **DIE DINGE WAARVAN EK HOU**

Daar is baie dinge in die lewe waarvan jy hou.

Skryf 'n opstel waarin jy daarvan vertel of dit beskryf.

[Uit: New Africa Lewensoriëntering]

Dink aan die volgende:

- Van watter dinge hou jy?
- Waarom hou jy van hierdie dinge?
- Hoe maak hierdie dinge jou lewe beter?
- Wanneer doen of gebruik jy hierdie dinge?

[40]

1.2 EK WAS LAAT VIR SKOOL ...

By julle skool mag julle nie laat kom nie. Een oggend was jy baie laat.

Skryf 'n opstel waarin jy vertel of beskryf wat daardie oggend gebeur het.

Dink aan die volgende:

- Hoekom was jy laat?
- Wat het jy gedoen toe jy sien dat jy laat was?
- Wat het by die skool gebeur nadat jy laat daar aangekom het?
- Watter les het jy daaruit geleer?

[Uit: ClipArt]

[40]

1.3 'N GEWAPENDE ROOF

Jy was in die supermark om brood vir jou ma te koop. Drie gemaskerde mans het ingekom om die supermark te beroof. Hulle het gewere gehad en het vir die kassiere geld gevra.

Skryf 'n opstel waarin jy van hierdie rooftog vertel of dit beskryf.

Dink aan die volgende:

- Waar en wanneer het dit gebeur?
- Wat het tydens die roof gebeur?
- Wat het na die roof gebeur?
- Hoe het jy na die roof gevoel?

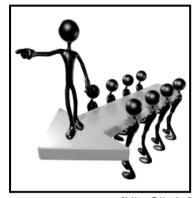
[Uit: ClipArt]

[40]

1.4 MY ROLMODEL

'n Rolmodel is 'n persoon wat vir ander 'n voorbeeld is van hoe om beter te leef of van die wêreld 'n beter plek te maak. Hy/Sy wys die rigting aan vir ander om te volg.

Skryf 'n opstel waarin jy vertel van so 'n persoon wat jy bewonder, of waarin jy die persoon beskryf.

[Uit: ClipArt]

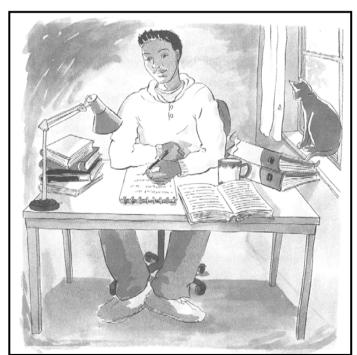
Dink aan die volgende:

- Wie is jou rolmodel?
- Waarvoor is hierdie persoon bekend?
- Waarom is hierdie persoon jou rolmodel?
- Hoe het hierdie persoon jou lewe positief beïnvloed?

[40]

1.5 Kies EEN van die volgende prente en skryf 'n opstel daaroor. Skryf die VRAAGNOMMER van die opstel neer en gee jou opstel 'n TITEL. Jou opstel moet met die prent verband hou.

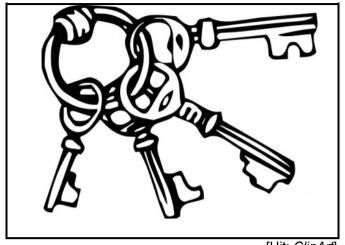
1.5.1

[Uit: Oxford Life Orientation]

[40]

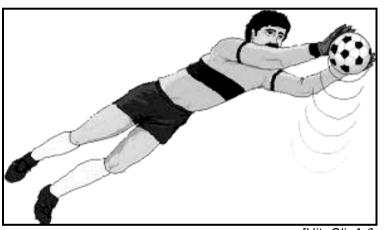
1.5.2

[Uit: ClipArt]

[40]

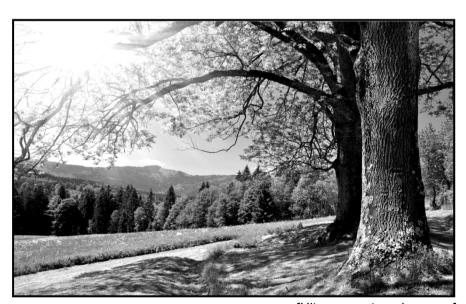
1.5.3

[Uit: ClipArt]

[40]

1.5.4

[Uit: www.naturepics.co.za]

[40]

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: LANGER TRANSAKSIONELE TEKS

Skryf 80–100 woorde oor EEN van die volgende onderwerpe. Skryf die nommer en die titel van die onderwerp wat jy kies, boaan jou skryfstuk neer.

VRAAG 2

2.1 VRIENDSKAPLIKE BRIEF

Jou beste maat het skielik verkeerde dinge begin doen. Jou maat se ouers het vir jou gevra om hom/haar te help.

Skryf 'n brief aan hierdie maat en gee vir hom/haar raad.

Dink aan die volgende:

- Watter verkeerde dinge het jou maat begin doen?
- Waarom wil jy jou maat teen hierdie verkeerde dinge waarsku?
- Watter raad kan jy vir jou maat gee?
- Hoe kan hierdie raad jou maat se lewe beter maak?
- Wat kan gedoen word om jou maat te help?

[20]

2.2 FORMELE BRIEF

Daar is geen straatligte in die area waar jy bly nie. Dit maak die area na sononder baie gevaarlik.

Skryf 'n brief aan die munisipaliteit om te vra vir straatligte in jou area. Gebruik die volgende adres:

Die Munisipale Bestuurder Posbus 428 Voorspoed 2020

Dink aan die volgende:

- Hoekom is die ligte nodig?
- Waar moet die ligte wees?
- Watter soort ligte moet aangebring word?
- Wanneer moet hierdie ligte aangebring word?
- Hoe sal die gemeenskap help om die ligte op te pas?

[Uit: www.lightbe.co.za]

[20]

2.3 **DIALOOG**

Jou tand het een nag skielik baie seer geword. Jy het baie vroeg die volgende oggend tandarts toe gegaan.

Skryf die gesprek tussen jou en die tandarts neer.

Begin die gesprek só:

Tandarts: Goeiemôre. Waarmee kan ek help?

Ek: Goeiemôre, Dokter. My tand is baie seer.

Tandarts: ...

Ek: ...

LET WEL: Laat 'n reël na elke spreekbeurt oop.

[Uit: ClipArt]

2.4 **VERSLAG**

Gedurende pouse het twee kinders by die skool met mekaar baklei. Jy het gesien hoe dit gebeur het en die geveg gestop. Die hoof het vir jou gevra om 'n kort verslag te skryf oor wat gebeur het.

Skryf 'n verslag oor die bakleiery.

Dink aan die volgende:

- Wie het baklei?
- Waar het hulle baklei?
- Hoekom het hulle met mekaar baklei?
- Wat het die ander leerders gedoen toe die twee kinders baklei het?
- Hoe het jy die geveg gestop?

[20]

[20]

TOTAAL AFDELING B: 20

AFDELING C: KORTER TEKSTE

Skryf 60–80 woorde oor EEN van die volgende onderwerpe. Skryf die nommer en die titel van die onderwerp wat jy kies, boaan jou skryfstuk neer.

VRAAG 3

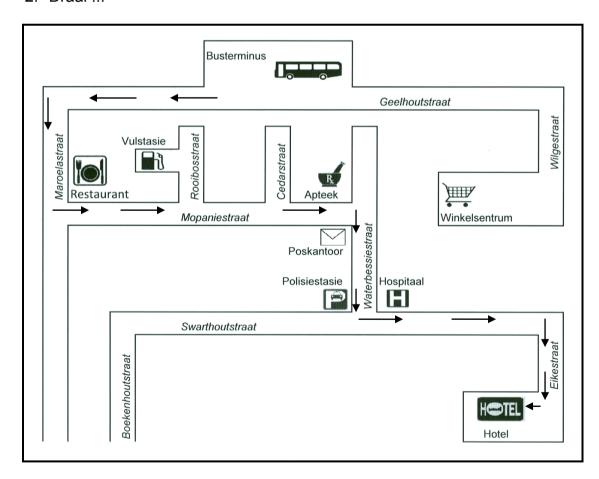
3.1 RIGTINGAANWYSINGS

Jy staan by die busterminus en wag. 'n Toeris kom na jou toe en vra of jy vir hom/haar kan verduidelik hoe om van die **busterminus** tot by die **hotel** te ry.

Verduidelik aan die toeris hoe om tot by die hotel te ry deur die pyltjies op die roetekaart hieronder te volg. Gebruik straatname, bakens en rigtingaanwysers. Skryf die aanwysings puntsgewys neer.

Begin só:

- 1. Ry by die busterminus uit.
- 2. Draai ...

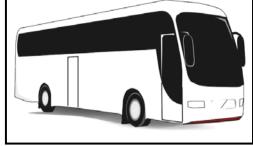

[20]

3.2 **ADVERTENSIE**

Jou pa het besluit om 'n nuwe busdiens vir julle skool te begin, want die skool sukkel baie met die busse wat leerders skool toe moet bring.
Jou pa wil die nuwe busdiens adverteer.

Beplan en ontwerp 'n advertensie om mense van jou pa se busdiens te vertel.

[Uit: ClipArt]

Dink aan die volgende:

- Wat is die naam van die busdiens?
- Hoeveel busse gaan gebruik word?
- Watter roete(s) gaan die bus(se) ry?
- Waarom moet leerders van jou pa se busse gebruik maak?
- Wie is die kontakpersoon?
- Hoe kan 'n mens met hierdie persoon kontak maak?

LET WEL: Punte word vir inhoud toegeken, NIE vir versierings NIE.

[20]

3.3 **UITNODIGINGSKAARTJIE**

Jou oupa en ouma is 50 jaar lank getroud. Die familie wil vir hulle 'n spesiale partytjie hou.

Skryf 'n uitnodigingskaartjie om die gaste uit te nooi.

[Uit: ClipArt]

Dink aan die volgende:

- Wat is die geleentheid?
- Waar en wanneer word die partytjie gehou?
- Hoe laat word die partytjie gehou?
- Wie word na die partytjie toe genooi?
- Watter klere moet die gaste aantrek?
- Wie is die kontakpersoon en hoe kan 'n mens met hierdie persoon kontak maak?

LET WEL: Punte word vir inhoud toegeken, NIE vir versierings NIE. [20]

TOTAAL AFDELING C: 20
GROOTTOTAAL: 80